

מקורות פורים תשפ"א איך מתייחסים אל החיים כסיפור עם פרטים?

רבי חלבו אמר רב חמא בר גוריא אמר רב: **הלכה כדברי האומר כולה.**

שולחן ערוך סימן תרצג: צריך לקרותה כולה.

משנה ברורה סק"ה: והוא לעיכובא, ודעת רוב הפוסקים שאפילו אם חיסר ממנה רק תיבה אחת לא יצא.

2. במדבר לג: אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאתם ביד משה ואהרן... ויסעו בני ישראל מרעמסס ויחנו בסכת: ויסעו מסכת ויחנו באתם אשר בקצה המדבר... ויסעו מים סוף ויחנו במדבר סין: ויסעו ממדבר סין ויחנו בדפקה: ויסעו מדפקה ויחנו באלוש: ויסעו מאלוש ויחנו ברפידם.

צורך המור פרשת מסעי: בכל התורה כולה אין דבר שיראה שהוא **שלא לצורך** כמו אלו המסעות.

3. אסתר רבה ד: אחשוורוש דעת סרוחה הייתה לו: מנהג שבעולם אדם מבקש לאכול ערשים ואשתו מבקשת לאכול אפונים - יכול הוא לכופה? לא מה דהיא בעיא היא עבדה?

חתם סופר פרשת תצוה: מורי בעל ההפלאה פירש דזה היה שיין לנס, שהרי בלי ספק היה מרדכי מסתיר את אסתר במקום אחר והיה אומר כי איננה בביתו ויצאה לטייל כדרך הבתולות. וגם אם גזירת המלך היא, היה אומר לפקידים כי מה לו לעשות שאיננה שומעת לו להיות סגורה בביתו. אבל כשגזר המלך להיות כל איש שורר בביתו, כל איש היה מוכרח לפקוד בנותיו שייכו בביתם והם היו מוכרחים לשמוע בקולו. ועי"ז נלקחה אסתר ונעשה הנס על ידי אותה הצדקת.

מגילה יב, ב ורש"י: אמר רבא אלמלא אגרות הראשונות (להיות כל איש שרר בביתו, שהוחזק בהן שוטה בעיני אומתו) לא נשתייר משונאיהן של ישראל שריד ופליט (שהיו ממהרין להורגן במצות המלך באגרות האמצעיות ולא היו ממתנינים ליום המועד).

התוועדות הרבי מלובאוויטש תשד"מ ב/1244: מזה לומדים הוראה בנוגע לכל פרטי המאורעות שבמשך חיי האדם: למרות שמצד ריבוי המאורעות אין רואים את הקשר ביניהם, הוא לא רואה את הקשר בין אופן ההנהגה שהתנהגו אתו אביו ואמו מהרגע שנולד ובין מצבו כיום, לאחר שנעשה אדם השלם, סוחר, מלומד או גדול בתורה. מכל מקום עליו לדעת שכל פרטי המאורעות הם בסדר מסודר, קיים קשר והשפעה בין מאורע אחד למשנהו ועד שכולם יחדיו מהווים 'מגילה שלמה', מסכת חיים של אדם אחד לשם מטרה אחת.

1. אסתר א, ב: בימים ההם כשבת המלך אחשוורוש על כסא מלכותו אשר בשושן הבירה.

מגילה יא: אמר רבא: מאי כשבת [ולא כשבת]? לאחר שנתיישרה דעתו...

אסתר א, ג: בשנת שלוש למלכו עשה משתה לכל שריו ועבדיו.

מדרש אבא גוריון: ולמה עשה משתה? יש אומרים: מחזות מרדו עליו וכבשם, ויש אומרים: יום הולדת שלו היה ושלה אגרות לשרי המדינות לעשות לפניו שמחה.

אסתר א: ביום השביעי כטוב לב המלך ביין, אמר למהומן בזתא חרבונא בגתא ואבגתא... להביא את ושתי המלכה לפני המלך בכתר מלכות להראות העמים והשרים את יפיה כי טובת מראה היא: ותמאן המלכה ושתי לבוא בדבר המלך אשר ביד הסריסים ויקצף המלך מאוד וחמתו בערה בו.

מגילה יב: למה קצף כל כך [הרי לא רצתה בחוסר צניעות?] אמר רבא: שלחה לו: שומר הסוסים של אבא, אבא היה שותה יין כמו אלף שריו ולא השתכר ואתה כמעט היין ששותה משתכר מיד.

מלבי"ם: לא נודע טעם נכון למה עשה המשתה? וביחוד למה האריכו בו כותבי המגלה בכל פרטיו?

אסתר ג, א: אחר הדברים האלה גדל המלך אחשוורוש את המן בן המרתא.

מגילה יג: מאי אחר? [מה הקשר בין האירועים הקודמים לגדולת המן]? אחר שברא הקב"ה רפואה למכה.

פירוש רבי יוסף קרא על המגילה (תלמידו של רש"י): אחר שהעמיד הקב"ה כמה מליצי יושר על ישראל - שמלכה אסתר וכינה את מרדכי 'איש אשר המלך חפץ ביקרו' ואם יעמוד המן ויקטרג יעמדו סניגורים וישתקוהו.

משנה מגילה ב, ג: ומהיכן קורא אדם את המגילה ויוצא ידי חובתו? רבי מאיר אומר: כולה. רבי יהודה אומר: מאיש יהודי [פרק ב]. רבי יוסי אומר: מאחר הדברים האלה [פרק ג].

גמרא יט, א: רשב"י אומר: מבלילה ההוא [פרק ו]. אמר רבי יוחנן וכולן מקרא אחד דרשו: 'ותכתב אסתר המלכה ומרדכי היהודי את כל תוקף' - מאן דאמר כולה - תוקפו של **אחשוורוש**, ומאן דאמר מאיש יהודי - תוקפו של מרדכי, ומאן דאמר מאחר הדברים האלה - תוקפו של המן, ומאן דאמר מבלילה ההוא - תוקפו של נס... אמר